

ZARZĄD

PREZES

Andrzej Płonka
POWIAT BIELSKI (woj. śląskie)

WICEPREZESI

Jan Grabkowski
POWIAT POZNAŃSKI

Jerzy Kolarz
POWIAT BUSKI

Adam Krzysztoń
POWIAT ŁANCUCKI

Krzysztof Lis
POWIAT SZCZECINECKI

Andrzej Nowicki
POWIAT PISKI

Andrzej Potępa
POWIAT BRZESKI

Sławomir Snarski
POWIAT BIELSKI (woj. podlaskie)

Zbigniew Szumski
POWIAT ŚWIEBODZIŃSKI

CZŁONKOWIE

Artur Adamski
POWIAT PŁOŃSKI

Sebastian Burdzy
POWIAT ŚREDZKI

Robert Godek
POWIAT STRZYŻÓWSKI

Mirosław Graczyk
POWIAT TORUŃSKI

Ewa Janczar
MIASTO NA PRAWACH POWIATU
m.st. WARSZAWA

Jan Kaluszkiewicz
POWIAT CIECHANOWSKI

Janusz Mielczarek
POWIAT ŁĘCZYCKI

Artur Pizoń
POWIAT JANOWSKI

Radosław Roszkowski
POWIAT PRUDNICKI

Piotr Rzeszutarski
POWIAT SIERPECKI

Marek Szczepański
POWIAT CHOJNICKI

Waldemar Trelka
POWIAT RADOMSKI

KOMISJA REWIZYJNA

PRZEWODNICZĄCY

Andrzej Szymanek
POWIAT WIERUSZOWSKI

Z-CA PRZEWODNICZĄCEGO

Artur Maruszczak
POWIAT KĘDZIERZYŃSKO-KOZIELSKI

Bogdan Zieliński
POWIAT WYSOKOMAZOWIECKI

CZŁONKOWIE

Piotr Babicki
POWIAT STARACHOWICKI

Leszek Bajon
POWIAT ŚLUBICKI

Artur Bieliński
POWIAT ZGORZELECKI

Zdzisław Gamański
POWIAT CHEŁMIŃSKI

Sebastian Szaleniec
POWIAT BĘDZIŃSKI

Dariusz Szustek
POWIAT ŁUKOWSKI

DYREKTOR BIURA

Rudolf Borusiewicz

Or.A.0713/2066/26

Warszawa, 22 września 2026 roku

Szanowna Pani

Katarzyna Kęcka

Podsekretarz Stanu

Ministerstwo Zdrowia

Współprzewodnicząca Zespołu

ds. Ochrony Zdrowia i Polityki Społecznej KWRiST

Szanowna Pani Minister,

Związek Powiatów Polskich zwraca się z wnioskiem o wprowadzenie do porządku obrad najbliższego posiedzenia Zespołu ds. Ochrony Zdrowia i Polityki Społecznej tematu wydania przez Departament Polityki Lekowej i Farmacji opinii prawnej dla jednej z aptek prowadzonych na terenie tzw. powiatu obwarzankowego (pismo departamentu Polityki Lekowej i Farmacji MZ z 27 sierpnia 2026 r. PLPR.054.243.2026.MP). Pismo to zawiera tezy rażąco sprzeczne z wykładnią językową jak i celowościową art. 94 ustawy Prawo farmaceutyczne oraz art. 4 ust. 1 ustawy o samorządzie powiatowym. Autorowi pisma najwyraźniej umknęło, że w przypadku samorządu powiatowego nie istnieje ustawowe domniemanie kompetencji do realizacji zadań (inaczej niż w przypadku samorządu gminnego). Przeciwnie, na powiecie ciążą oznaczone zadania jedynie o tyle, o ile obowiązek ich wykonywania wynika z ustaw (wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 3 lipca 2002 r. I SA/Ka 631/02).

Tymczasem we wskazanym piśmie znalazły się m.in. następujące tezy:

- 1) „Powiat Krakowski ma siedzibę w Krakowie, będącym sąsiadującym miastem na prawach powiatu. W przypadku takich powiatów, określanych jako „powiaty obwarzankowe”, nie istnieje ustawowy obowiązek wyznaczania aptek do pełnienia dyżurów. Brak takiego obowiązku nie wyłącza jednak możliwości wyznaczenia przez zarząd powiatu apteki ogólnodostępnej do pełnienia dyżurów, jeżeli przemawiają za tym potrzeby mieszkańców powiatu.”.

Proszę o udzielenie odpowiedzi na posiedzeniu Zespołu w oparciu o jakie przepisy departamentu Polityki Lekowej i Farmacji twierdzi, że powiat ziemski mający siedzibę w mieście na prawach powiatu może wyznaczyć aptekę ogólnodostępną oraz w oparciu o jaką procedurę dokonuje badania potrzeb mieszkańców, jeżeli z jednoznacznego brzmienia art. 94 ust. 1 Prawa farmaceutycznego wynika, że rozkład godzin pracy aptek ogólnodostępnych znajdujących się na terenie powiatu jest dostosowany do potrzeb ludności tego powiatu i pozwala na realizację przez te apteki zadań określonych w art. 87 ust. 2, w szczególności przez pełnienie dyżurów w dzień wolny od pracy oraz dyżurów w porze nocnej, z wyłączeniem powiatu mającego swoją siedzibę w sąsiadującym mieście na prawach powiatu.

Innymi słowy tzw. powiaty obwarzankowe są jednoznacznie wyłączone z opisanej w kolejnych ustępach art. 94 Prawa farmaceutycznego procedury analizy potrzeb w zakresie dostępu do aptek ogólnodostępnych.

- 2) „Departament Polityki Lekowej i Farmacji Ministerstwa Zdrowia podkreśla, że sama lokalizacja apteki w Skawinie nie wyłącza możliwości jej uwzględnienia przez właściwy organ powiatu. Apteka wyznaczona do pełnienia dyżuru może być położona w dowolnym miejscu na terenie właściwego powiatu i nie musi znajdować się w mieście będącym jego siedzibą. Przy dokonywaniu wyboru apteki organ powiatu powinien uwzględnić kryteria określone w art. 94 ust. 7 i 8 u.p.f.”.

Abstrahując od zastrzeżenia w pkt 1, proszę o udzielenie informacji na posiedzeniu Zespołu jak ta „interpretacja” przepisów ma się do brzmienia art. 94 ust. 9 pkt 3 lit. a Prawa farmaceutycznego, zgodnie z którym cyt. „Zarząd powiatu w przypadku gdy po przeprowadzonej przez siebie analizie poziomu zaspokajania potrzeb, o których mowa w ust. 1, zwłaszcza weryfikacji funkcjonowania na terenie powiatu przynajmniej jednej apteki ogólnodostępnej w trybie całodobowym, dokonanej w oparciu o informacje, o których mowa w ust. 2, uzna, że uzasadnione jest wyznaczenie apteki ogólnodostępnej do pełnienia dyżurów w mieście będącym siedzibą powiatu, liczącym więcej niż 40 tys. mieszkańców, może dokonać takiego wyznaczenia.

Nie jest zatem tak, jak twierdzi Departament Polityki Lekowej i Farmacji, że powiat mający siedzibę w ponad 40-tys. mieście może dokonać wyznaczenia apteki do pełnienia dyżurów w dowolnym miejscu. Zresztą rzut oka na mapę powiatu Krakowskiego wskazuje, że lokalizacja apteki wyznaczonej w Skawinie nie zapewniałaby nawet zgodności takiej lokalizacji z wytycznymi zawartymi w art. 94 ust. 7 pkt 2 ustawy Prawo farmaceutyczne.

Niezależnie od powyższych argumentów pragnę zwrócić uwagę, że celem zmiany art. 94 procedowanej w ramach rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy o refundacji leków, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyrobów medycznych oraz niektórych innych ustaw było wprowadzenie odpłatności za pełnienie dyżurów głównie w mniejszych miejscowościach i w ten sposób wprowadzenie kompensacji niskiej opłacalności ekonomicznej pełnienia dyżurów. Na terenie Miasta Krakowa bez żadnego przymusu ekonomicznego funkcjonuje kilka aptek ogólnodostępnych, które zapewniają dostęp mieszkańcom powiatu krakowskiego do usług aptek w porze nocnej i dni wolne od pracy. Przyznanie aptece wynagrodzenia za pełnienie dyżurów, w sytuacji w której potrzeby mieszkańców są zabezpieczone, stanowiłoby nie tylko nieefektywne wydatkowanie środków publicznych ale stanowiłoby niedozwoloną pomoc publiczną.

W ocenie Związku Powiatów Polskich, Departament Polityki Lekowej i Farmacji MZ, dokonując bardzo twórczej wykładni przepisów art. 94 Prawa farmaceutycznego, w sposób nieuprawniony wszedł w kompetencje Powiatu Krakowskiego. Obecnie „interpretacja” ta jest wykorzystywana do próby wymuszenia na powiecie nieuzasadnionego wydatkowania środków publicznych.

Z poważaniem

Prezes Zarządu
Związku Powiatów Polskich
Andrzej Płonka

